

Maataloustuotanto ja kestävä kehitys

Markku Järvenpää ja Mari Walls, MTT

MTT:n tavoitteena on, että tulevaisuuden maatila ja koko elintarvikeketju on taloudellisesti kannattava, ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittava, energiatehokas ja bioenergiaa hyödyntävä sekä yhteiskunnan laajalti hyväksymä.

Perinteisesti maataloustutkimus on tähdännyt tuotannon tehostamiseen ja tuotantopanosten tehokkaaseen käyttöön. Yhteiskunta on halunnut halpaa ruokaa ja viljelijät hyvän tulotason. Tavoitteet ovat edelleen ajankohtaisia. Näiden tavoitteiden rinnalle on kuitenkin noussut vahva ympäristötietoisuus: maataloustuotanto kuormittaa ympäristöä. Erityisesti tuotannon vesistö- ja kasvihuonekaasupäästöt ovat saaneet huomiota.

Toisaalta maatalous nähdään mahdollisena ympäristöongelmien ratkaisijana: Bioenergia korvaa fossiilisia polttoaineita, ja pellon tuotteista voidaan tuottaa petrokemian tuotteita korvaavia uusiutuvia materiaaleja.

Ilmastonmuutos muuttaa radikaalisti maapallon elintarviketuotannon edellytyksiä. Näyttää siltä, että perinteisesti vahvat tuotantoalueet kärsivät tulevaisuudessa kuivuudesta. Lisäksi ääri-ilmiöt, kuten tulvat, rankkasateet, hallat ja kuivuudet, lisääntyvät. Vastaavasti joillakin alueilla tuotantoedellytykset paranevat. On pelättävissä, että muutokset aiheuttavat talouden muutoksia ja väestön liikkumista tavalla, johon yhteiskunnat eivät ole valmistautuneet.

Tässä globaalissa muutoksessa pieni Suomi voi tehdä vain sen, minkä tunnettu urheilijakin: yrittää parhaansa ja katsoa, mihin se riittää. Laiskan suomalaisen on helppo vedota siihen, että näin pienen porukan tekemiset eivät globaalia muutosta paljon heilauta. Tehköt muut ensin osansa. Toisaalta Nokian menestys osoittaa, että pienenkin kunnan autotallissa voidaan tehdä maailmanluokan muutoksia, kunhan usko on vahva, osaaminen kohdallaan ja onni myötä.

Suomella on täydet mahdollisuudet nousta maailmanluokan veturiksi kestävässä elintarvike- ja energiantuotannossa sekä ympäristöteknologiassa. Suomessa käytetystä energiasta yli 25 % on uusiutuvaa, millä sijoitumme kolmanneksi Euroopassa. Maataloustuotannon osalta Suomella on Euroopan kattavin ympäristötukijärjestelmä, joka

mahdollistaa toimenpiteiden levittämisen lähes kaikille tiloille. Lisäksi Suomen viljelijät ovat koulutettuja ja heistä lähes kaikki käyttävät tietokonetta ja nettiyhteyttä.

Suomen vahva ympäristötekniikan osaaminen yhdistettynä korkeaan teknologiaan ja viljelijöiden koulutustasoon mahdollistaa sen, että Suomessa kehitetään elintarviketuotannon ja ympäristötalouden teknologioita, joilla on globaalit markkinat. Tässä Maaseudun Tiede -liitteessä esitetään esimerkkejä näistä teknologioista. Maa- ja elintarviketalouteen liittyy vahva kansallinen intressi, mutta teknologia ja osaaminen ovat kansainvälisiä. Suomella on tälle alueelle paljon annettavaa.

Lisätietoja: markku.jarvenpaa@mtt.fi, mari.walls@mtt.fi
puh. (09) 2242 5266, (03) 4188 3125